

MERYEM KORAY

meryem.koray@gmail.com

2018.12.08 09:02

Dünya ahvali içinde “Sarı Yeleklilerin” düşündürdükleri-2

Meryem Koray

meryem.koray@gmail.com

Şimdilik Fransa'daki Sarı Yelekliler akaryakıt zamlarının ertelenmesi gibi olumlu bir sonuç almış görünseler de, çok zaman bu tür isyanlar hareketlerinden bir sonuç almak mümkün olmaz ve hareket zaman içinde sönümlenip gider.

Bu nedenle, emek gibi toplumsal güçler ile sol partiler gibi siyasal güçlerin örgütlü ve süreklilik taşıyan direnişine dönüşmedikçe bu toplumsal hareket ve protestoların amacına ulaşmasının mümkün olmadığı söylenir ki, yanlış değil.

Ancak bu denklemi bir de öteki taraftan düşünmek gerekli. Yani, örgütlü emek ile sol partilerin “çokluğu”, kalabalıkları yanlarına almadan ulusal ve küresel bir güce ulaşmaları mümkün mü?

Bugün emekçi sınıflar ve sol siyasetin hem güçsüzlükleri hem de alternatif politika üretememeleri nedeniyle çaptan da, gözden de düştüklerini yadsımak kolay değil. Buna karşın ulusal ve küresel düzeyde Negri'nin “çokluk” diye nitelendirdiği kapitalizmin olumsuzluklarını yaşayan birçok farklı kesim söz konusu. Bu mağduriyetler “prekarya” gibi yeni emekçi kesimlerle de sınırlı değil; bu nedenle, bir yandan “toplumsal emek” gibi daha kapsayıcı tanımlamaları, öte yandan sınıfsal analizlere sığmayan mağduriyetlerle isyanları düşünmekte yarar var. Bu tartışmalar içinde, emeğin bugün genel anlamdaki hareketsizliği ve sisteme “rızası” da tartışılmayı gerektirmekte.

Kuşkusuz, zaman zaman emek cephesinden gelen eylem ve protestolar da var; olması da kaçınılmaz. Ancak genelde, örgütlü emek ve sosyal demokrat partilerin kapitalist sistem içinde demokratik yoldan hak arama mücadelesini, demokrasi ve sosyal devlet aracılığıyla sistemle uzlaşmayı sürdürdükleri görülüyor.

Bu nedenle sonuçlardan şikâyetçi olsa da, emek, istemlerini siyasetten, devletten bekleyip, devleti yanlarına çağırmakta. Uluslararası ya da ulusal örgütlerinde bildirilerine bakıldığında görülen budur. Oysa devlet küresel kapitalizmin bir “aracısı” olmaktan öte değil!...

Dünya ahvali içinde 'Sarı Yeleklilerin' düşündükleri-1

Haberin devamı

İşsizlik başta olmak üzere konuşulacak veri çok da, ücretlerle ilgili birkaç örnekle yetineyim.

Örneğin gelir ve servet dağılımının eşitsizliğini ötesinde bir de ücretliler arasında artan eşitsizlik var ki, konuşmak gerek. ILO'nun hazırladığı rapora göre (ILO, 2016), ücretli çalışanlar arasında en yüksek ücret alan % 10'luk dilim, ücretli çalışanların tümüne ödenen ücretin yaklaşık % 25'ini alıyor; bir başka deyişle, tepedeki 10'luk dilimin payı en düşük ücret alan % 50'ye ödenen (% 29) kadar!.... Bazı ülkelerde yüksek ücret diliminin toplamdan aldığı pay daha da yükselmekte.

Sosyal devletin görece daha iyi durumda olduğu AB ülkelerinde bile durum hiç parlak değil. Örneğin ücretliler düşük ücretlerden yüksek ücretlere doğru 100 guruba bölündüğünde, bu konuda veri bulunan 22 Avrupa ülkesinde ücret geliri açısından en üstte yer alan % 1'in geliri, en alttaki % 1'e göre 22 kat fazla olmaktadır; bu fark, Lüksemburg'da 50, ABD'de 33 kata çıkarken, Norveç'te (11 kat) düşmektedir.

Kısacası, AB ülkelerinde bile sosyal devlet ve çalışanlara yönelik koruyucu önlemler aşınırken, bizim gibi ülkelerde durumun "himmet" ile "sadakaya" kaldığını söylemek abartı olmaz!...

Öte yandan uzun süre sosyal devlet aracılığıyla emekten yana politikaları uygulamaya koyabilmiş olan sosyal demokrat partiler de, küresel piyasa ve neo-liberal politikalar karşısında dillerini yitirmişler durumdadırlar!...

Nedenlerini ayrıca tartışmak gerek ama özetle sosyal eşitlik, sosyal adalet gibi kavram ve politikalarının içi boş söylemlere dönüştüğünü görmemek mümkün değil.

Sonuç olarak, emeğin ve sosyal demokrat partilerin sermaye ile demokrasi ve sosyal devlet aracılığıyla yaptığı uzlaşmanın uzun süredir emek ve sol partiler açısından kazanç değil kayıp anlamına geldiğini görmemek mümkün değil. Sistemle yaptıkları uzlaşmanın sorgulanması noktasına geldikleri de ortada.

Yapacakları arasında çok şey var ama oradan buradan yükselen toplumsal hareketlere sahip çıkıp bunu ulusal ve küresel bir direnişe dönüştürmek de işlerinin arasında...

Kısacası, örgütlü emek ve sol partiler sahip çıkmadıkça bu toplumsal hareket ve protestoların amacına ulaşması mümkün değil; ancak örgütlü emek ile sol partilerin de “çokluğu”, kalabalıkları yanlarına almadan ulusal ve küresel bir güce ulaşmaları mümkün görünmemekte.